

МЕТОДА НА ПРОЕКТА В ЧАСОВЕТЕ ПО ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Петкана Данчева Данчовска

ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Карлово

THE PROJECT METHOD IN INFORMATION TECHNOLOGY LESSONS

Petkana Dancheva Danchovska

Primary School „St. St. Cyril and Methodius“, Karlovo

Abstract: *This publication is the result of a personal research about applying of the project-based learning method in Information Technology classes. The goal of the publication is to increase students' motivation and to improve their organization skills in teamwork. The organization of the learning process in Information Technology classes is untraditional when the project-based learning method is used. It emphasizes on finding new and more-interesting teaching methods that increase students' motivation and their participation in Information Technology classes.*

The publication includes the main stages of project-based learning method realization and pedagogical technology. Its aim is not only students to integrate factual knowledge but also to apply it into practice. The basis of this method is the development and progress of students' creative and cognitive skills, creating their own habits, knowledge and skills to find and navigate in the information space, successful critical thinking.

Keywords: *active students, teamwork, a project-based learning method, creativity, practical results.*

В подхода „обучение – учене“ се извършва постоянна зависимост между учениците и учителя. Ученето има изразен своеобразен характер и при всеки от учениците той се реализира по различен метод: някой без проблем показва усвоените знания, друг немогат, въз основа на предходни опити показват внушителни заложби и способности, а друг взаимстват определен стил на позиция към предмета и непокорно „не желаят“ да учи. Не бива да се оспорва и индивидуалното разбиране (или не разбиране) на ученика от учителя и обратно, което безспорно оказва влияние върху овладяването на знанията.

Обучението има своят индивидуален характер. Преподавайки урока, учителят предава в темата на предмета лична ценностни и емоционални оценки. В процеса на обучение влияние оказват личните приоритети, убеждения, мотивация, житейски

възгледи и личен опит.

Учителя е като ментор, който представя съдържанието, но процеса на откриване и познаване на това съдържание често се остава зад границите на ученето. Тук се поражда необходимостта от насърчаване на творческото мислене на учениците, и като необходима причина за приложението му на практика – премахване на основната роля

на учителя в процеса на възприемане, разбиране и трупане на знания и опит.

Преподавателя има възможност при въвеждането на образователните технологии да е в помощ на обучаемия да учи, да напътства познавателната му активност и работа, а не само той да ги обучава. Един от най – популярните днешно време изследователски труд в развитието на учене е методът на проекта [1].

В днешно време съвременният ученик често губи интерес по време на час, но ако се приложи интерактивния метод на обучение заедно с проектния атмосферата, която ще се създава е на желание, любознателност, старание и внимание за учене и участие не само в часовете но и извън тях. Затова уроците трябва да са интересни, заинтригуващи, вълнуващи и забавни. Учителят трябва да се фокусира върху насърчаването за участие на учениците в проектни дейности, създаване на екипна среда, използване на методи и средства за привличане и спечелване на внимание и отношение, дискусии и практически опит.

При проектния метод учениците работят индивидуално или в малка група по определено направление или тема. Учителят е в ролята на консултант. Основните етапи при реализирането на метода на проектите са:

- избор на тема – желателно е да е интересна, основно от ежедневието;
- поставят се целите и задачите;
- планиране на работата и очакваните резултати;
- представяне на резултатите.

Целта при метода на проекта е учениците да осъзнаят повече нови аспекти, тясно свързани с дадения проблем в реалния живот. Всеки проект е уникален и няма два еднакви, повтарящи се проекта, защото участниците и обстоятелствата са различни. Проектния метод изисква съобразително планиране на дейността на участващите.

По дефиниция проектът е съчетание от установени действия, документи, текстове; размишление за изграждане и съчетаване на явни предмети, материали и обекти; за реализиране на разнообразни теоретични резултати. Това е творческо дело [2].

Метод в училищното се изучава като необходимост на класно-урочната дейност. Проектите на съвременните ученици са нагледно средство за определяне на познавателната активност, за насърчаването и развиването на креативността и същевременно за създаване на определени индивидуални качества.

Проектният метод е педагогическа понятие, която е с насоки не към обединение на фактически знания, а към тяхното реализиране и използване на нови. Активното включване на обучаемите в създаването и изработването на проекти му дава способността да овладява нови методи на човешка активност в социо-културната среда [3].

Основната задача на обучението по проектния метода е търсенето на заобикалящия свят от учениците заедно с преподавателя. Всичко, което учениците реализират, те трябва да го реализират самостоятелно (сами, с учител, в екип, с други хора): да проектират, да планират, да реализират, да изпълняват, да постигат, да оценяват и да дават оценки, да преценяват, съзнават и разбира се, да осъзнават защо го правят.

Учениците трябва да разбират да създават дейността си с тази на останалите

ученици, да търсят, да намират, да натрупват, да придобиват, да набавят знания, потребни за реализирането на даден проект, и по този начин, решавайки своите реални проблеми, създават контакти един с друг, те получават нужните за този живот факти и познания, при това индивидуално или взаимно с другите ученици в екипа, като се съсредоточат върху реалния живот, и се учат да пресъздават чрез опити действителността.

Предимствата на този метод са: увлечение в работата, подкрепа на учениците, връзка с действителността, намиране на главни позиции при учениците, творческо ученолюбие, похват да работят в екип, решителност и воля за увереност за по-добро затвърдяване на знания, умения и самодисциплина.

В корена на този метода е растежа и развитото на градивни и познавателни умения при учениците, индивидуално да създават собствени навици, знания, умения за намиране и ориентиране в информационното пространство, постижението на критичното мислене.

Този метод направлява към самоинициатива била тя – индивидуална или екипна, която те реализират в следствие на даден срок от време.

Методът на проектите всеки път допуска решение на някакво затруднение, което изисква прилагането на различни методи, от обединяване на знания, умения от отделни области от науката и творчески области. Когато се работи по този метод се допуска не само развой за неговото разрешаване, което съдържа очевидно планиране на изпълнения, присъствие на цел, предположение или вероятност за разрешаване на даден проблем, адекватното групиране на роли (ако е групова работа), т.е. да има поставени задачи за всеки ученик при условие на взаимодействие един с друг. Всяко постижение от реализираните проекти трябва да са ясни и реални, т.е. ако проблемът е теоретичен той трябва да има конкретно разрешаване, ако проблемът е практически, трябва да има конкретно практически разрешаване и резултат, който ще може да се приложи [4].

Проектът може да е обединяващ, според завършека му се оценяват възможностите на обучаемите от даден (установен) учебен материал, и настоящ, когато за самообучение и проект се даде част от количеството и обхвата на даден учебен материал [5].

Трудно е да се каже за успешна реализация на проектната дейност на обучаващите, ако не се различават проблемните области, изследователските методи и без осъществяване адекватна статистика. Това са началните причини за резултатна дейност по метода на проектите. Необходимо е и да се знае процеса на проектния метод [6].

Подготовката за проекта в учебния процес е най-сложната дейност във въвеждащия етап.

Темите трябва да са подбрани и систематизирани според трудността на изпълнението им, което не е задължително. Обучаемият трябва да има възможност за избор на тема на проекта, начин и форма за неговото реализиране (индивидуална или групов), ново на сложност на проекта [7].

Прецизността при уточнение на проекта се избира от определеността и коректността при задаване на целите, определяне на бъдещи резултати, установяване на изходните данни. Удачно е използването на методични указания и съвети, от които ще се определи необходимата и извънредна литература за самообразование, условията на учителя към естеството на проекта, формата и начина на оценяване на крайния

резултат.

Подборът на тема на проекта в различните ситуации може да бъде индивидуален и различаващ се. Дори е възможно да се избере от съответния специалист в дадената област в съотношение с установената програма. А някой, да се определят и възложат от учители, като се съобразят със спецификата на своя предмет, професионалните интереси и уменията и интересите на учениците. В други случаи темата на проекта може да бъде оформена дори от учениците, които следват личните си интереси, но те небива да са напълно познавателни, а и практически и творчески.

Проектите, по които ще работят учениците може да са с творчески въпрос от учебната програма със стремеж да се натрупат допълнителни знания на определени ученици по дадения въпрос. Много често, темите на проектите, са от практическо естество, съвременни, важни по значимост, като за изпълнението им е необходимо прилагане на знания и умения на учениците на повече от един предмет, от други области, както и творческо разсъждение изследователски подходи. Това е средството за реализиране изцяло на естествена интеграция за знания и умения.

Литература

- [1] Ранев, Ал. Личностно - професионален профил на учителя като мениджър на иновационни дейности. Педагогика, 2008
- [2] Шрайер, Х. Какво е проект?, Начално образование, 2007
- [3] Делинешева, М. Методът на проектите за мотивиране на учениците за учебно-познавателна дейност в обучението по физика. Педагогика, 2006
- [4] Георгиева, В. Методика и организация на работата по проекти. Обучаваща програма. Педагогика, 2006
- [5] Андреев, М. Интегративни тенденции в обучението. С., Просвета, 1986
- [6] Кръстева, С. Отношение на учителите към иновациите в средното образование. Педагогика, 2007
- [7] Национална програма за модернизация на българското образование (2005-2010г.)

За контакт с автора:

Петкана Данчовска

e-mail: pep_dan@abv.bg